

Dr. J. WEINROTH & Co.
Law Office

Dr. Jacob Weinroth | Adv., LL.B., LL.M., Ph. D
Zvi Weinroth | Adv., LL.B., LL.M.
Dr. Avraham Weinroth | Adv., LL.B., LL.M., J.S.D.
Israel Wolnerman | Adv., LL.B., LL.M., MBA
Dr. Gershon Gontovnik | Adv., LL.B., B.A. (Econ), J.S.D.
Hadas Shafran-Liss | Adv., LL.B.
Oded Neshet | Adv., LL.B.
Yaron Kosteliz | Adv., LL.B., LL.M., MBA
Maya Haramati | Adv., LL.B., MBA
Yoav Segal | Adv., LL.B.
David Johan | Adv., LL.B., LL.M.
Yechiel Weinroth | Adv., LL.B.
Dov Weinroth | Adv., LL.B.
Amir Lockshinsky-Gal | Adv., LL.B. LL.M.
Evgey Traspov | Adv., LL.B.
Oded Gazit | Adv., LL.B.
Ariel Dinovetsky | Adv., LL.B., B.A. (Gov)
Roi Megiddo | Adv., LL.B., B.A. (Econ)
Noa Firer | Adv., LL.B., LL.M.
Elad Halevi | Adv., LL.B.
Rana Stekljar | Adv., LL.B.
Mail Tal - Wagner | Adv., LL.B., (Bus).
Yosi Bason | Adv., LL.B.
Amit Hadad | Adv., LL.B.
Ariel Roth | Adv., LL.B.
Liav Eines | Adv., LL.B.

פרופ' רון שפירא | עו"ד-דין | Prof. Ron Shepira | Adv., LL.B., LL.M Ph.D

האגודה לזכויות האזרח
בישראל
17-06-2013
נתקבל

ד"ר יעקב וינרוט | עו"ד-דין
צבי וינרוט | עו"ד-דין
ד"ר אברהם וינרוט | עו"ד-דין
ישראל וולנרמן | עו"ד-דין
ד"ר גרשון גונטובניק | עו"ד-דין
הדס שפרן-ליס | עו"ד-דין
עודד נשר | עו"ד-דין
ירון קוסטליץ | עו"ד-דין
מיה הרמתי | עו"ד-דין
יואב סגל | עו"ד-דין
דודו ג'והן | עו"ד-דין
יחיאל וינרוט | עו"ד-דין
דב וינרוט | עו"ד-דין
אמיר לוקשינסקי-גל | עו"ד-דין
יבגני טרספוב | עו"ד-דין
עודד גזית | עו"ד-דין
אריאל דינובצקי | עו"ד-דין
רועי מגידו | עו"ד-דין
נעה פירר | עו"ד-דין
אלעד הלוי | עו"ד-דין
רנה ססקליאר | עו"ד-דין
מלי טל - ונר | עו"ד-דין
יוסי בסון | עו"ד-דין
עמית חדד | עו"ד-דין
אריאל רוט | עו"ד-דין
ליאב איינס | עו"ד-דין

17 ביוני 2013

לכבוד

שרונה אליהו-חי, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל
נחלת בנימין 75
תל-אביב-יפו

נכבדתי,

הנדון: גביית תשלום עבור שירותי מד"א בהפגנות

מכתבך בעניין שבנדון הועבר לעיוני, ובשמה של אגודת מגן דוד אדום (להלן: "האגודה" או "מד"א") אני מותכבד להשיבך כדלקמן:

1. נפתח במובן מאליו. כולנו שותפים להכרה בחשיבות זכות היסוד לחופש הביטוי. כולנו גם ערים לפסיקה הענפה הקיימת בתחום זה, ולקשר ההדוק בין חירות ההפגנה לחופש הביטוי. יחד עם זאת, אין אנו קוראים את הפסיקה בבג"ץ 2557/05 מטה הרוב נ' משטרת ישראל (נבו; 2005) באותו האופן.

ד"ר י. וינרוט ושות' משרד עורכי-דין | Dr. J. Weinroth & Co. Law Office
רח' ויצמן 14 (מרכז ויצמן), קומה 16, תל-אביב 64239 | 14 Weizman St. (Weizman Center) 16th Fl., Tel Aviv 64239

אנו סבורים, בכל הכבוד, כי מובנו של פסק הדין, וההתפתחויות החקיקתיות שבאו בעקבותיו שוללים את המסקנה כי על מד"א לספק שירותי ליווי רפואי של הפגנות בחינם.

2. עיון בפסק הדין בעניין מטה הרוב מעלה כי קיימת בו הפרדה ברורה בין עניינה של מד"א לבין עניינה של המשטרה. בעוד שהניתוח לגבי המשטרה הוא עקרוני, ושולל את היכולת להתנות רישיון הפגנה בנוכחות כוחות ביטחון במימון המפגינים, לא כך ביחס למד"א.

כבי הנשיא ברק ציין (בפסקה 18 לפסק הדין):

"האם מוסמך מפקד המשטרה להתנות מתן רישיון להפגנה בהצבתם של שירותי חירום כגון אמבולנס וכבאית? התשובה על כך היא בחיוב. אין לומר שמתן שירותי חירום רפואיים ושירותי כיבוי אש נכללים בתפקידיה הטבעיים של המשטרה. אלה הם תפקידים המצויים בתחום מומחיותם של גופים אחרים – מגן דוד אדום ושירותי הכבאות. למעשה, אף לולא דרשה המשטרה את הצבתם של שירותי הכיבוי ושירותי החירום הרפואיים הרי שהיה על מארגני ההפגנה לדאוג להצבתם של שירותים אלה, מכוח חובה סטטוטורית עצמאית. כך, סמכותן של מד"א ושל רשות הכבאות לפקח על הסדרי הבטיחות, בתחומיהן הן, ככל שמדובר באסיפות ותהלוכות קבועה בתקנות הבטיחות במקומות ציבוריים (אספות) תשמ"ט-1989 (להלן – תקנות הבטיחות) אשר הותקנו מכוחו של חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, תשכ"ג-1962.

גם כבי השופט רובינשטיין הבחין בפסק דינו הבחן היטב בין מד"א לבין המשטרה. וכך פסק בפסקה ד' לפסק דינו:

"אשר לשירותי מגן דוד אדום, כפי שציין הנשיא, המדובר בקושי משפטי, קרי, היעדר הסמכת בדין לגביית התשלום נשוא המחלוקת. קושי זה אכן מונע את האפשרות להיענות לדרישת התשלום נשוא עתירה זו, אך יש, כמובן, בידי הרשויות להתקין את התקנות הנצרכות כדי שכגון דא לא יישנה."

הנה כי כן, השופטים הנכבדים לא מצאו קושי עקרוני בגביית תשלום עבור ליווי של מד"א (או של גורם רפואי ראוי אחר) את ההפגנות. הבעיה הייתה בעיה של חוסר סמכות גביית מצידה של מד"א, בהתאם לפרשנות שהעניק בית המשפט לחוק מגן דוד אדום, התש"י - 1950 (להלן: "החוק"). כלומר, תיקון החקיקה היה מוטל את בעיית הסמכות ומאפשר לגבות תשלום.

3. ניתן ללמוד על העובדה כי לא היה קיים קושי מושגי עם דרישת תשלום עבור ליווי רפואי של הפגנות גם משלוש אלה:

(א) איש גם לא חלק על כך כי לפני תיקון סעיף 7א לחוק מוסמכת הייתה האגודה לגבות

תשלום עבור ליווי ההפגנות, וכך היא גם עשתה במשך עשרות שנים. מצב הדברים השתנה אחרי חקיקת סעיף 7א לחוק (שלא עסק כלל בהפגנות), לאור העובדה שלא הותקנו התקנות מכוחו. אי התקנת תקנות אלה (מלבד תקנות בעניין אגרות בגין פינויי חירום) היא שמנעה את הסמכות לגבות תשלום עבור הפגנות, ולא קושי עיוני כזה או אחר.

ב) גם עובר לתיקון החקיקה וגם אחריה אין חובח לקבל את שירותי הליווי הרפואי דווקא על ידי מד"א. על רקע זה, למשל, אם שירותי הליווי הרפואי היו ניתנים על ידי גורם אחר, פרטי, שאינו כפוף למגבלות של סמכות, ודאי שהוא היה דורש תשלום עבור ליווי ההפגנה, ולאיש לא הייתה יכולה להיות טענה כי דרישה זו היא אינה כדין. **די במסקנה זו כדי לשלול את עמדתכם העקרונית לפיה ליווי רפואי אמור להינתן בחינם.**

ג) עוד יש לציין את ההבדל העקרוני הקיים בין מד"א לבין המשטרה. הנחת העבודה העקרונית של המשטרה היא כי שירותיה ניתנים בחינם. המשטרה היא המדינה, וכולנו משלמים את המיסים המממנים את פעילותה. כשאזרח מזעיק שוטר לביתו, אין הוא אמור לשלם לו.

שונים הם פני הדברים ביחס למד"א. מד"א אינה המדינה. היא מממנת את פעילותה לא על-ידי תמיכה ממשלתית אלא על ידי גביית תשלום עבור שירותיה. לכן, כשאזרח מזעיק ניידת לביתו לטיפול מציל חיים, הוא נדרש לשלם על כך. והזכות לחיים היא חשובה לא פחות מהזכות לחופש הביטוי.

4. במכתבכם הנכם, מתעלמים, בכל הכבוד, מהפרשנות הראויה שיש לתת לחוק מד"א המתוקן. התיקון הרי בא **בעקבות פסק הדין בעניין מטה הרוב. כוונת המחוקק הייתה לתת פתרון לקושי בסוגיית הסמכות עליו הצביעו הנשיא ברק והשופט רונישטיין. המחוקק עשה זאת, תוך לקיחה בחשבון של הפסיקה. ואכן, סעיף 7א(ד) לחוק מגן דוד אדום, התשי" - 1950 מסמיך במפורש את האגודה לגבות תשלום עבור כל הפעולות שאינן פינויי חירום, ובלבד שהן נופלות לגדר סמכותה הכללית (קרי פעילות לצרכים רפואיים).**

במאמר מוסגר יצוין כי חילופי הדברים שצוינו במכתבם, בין מארגן התהלוכה לבין מ"מ סגן מנהל מרחב כרמל במד"א, מקורם בטעות פנימית במד"א. עד לתיקון החוק הנהלת מד"א הורתה שלא לגבות תשלום עבור ליווי הפגנות, וזאת לאור פסק דין **מטה הרוב**. אך משתוקן החוק הוסרה המניעה העקרונית בתחום זה, ולכן לא היה מקום לקשור בין הסמכות לדרוש תשלום, לקיומה של הפגנה פוליטית דווקא.

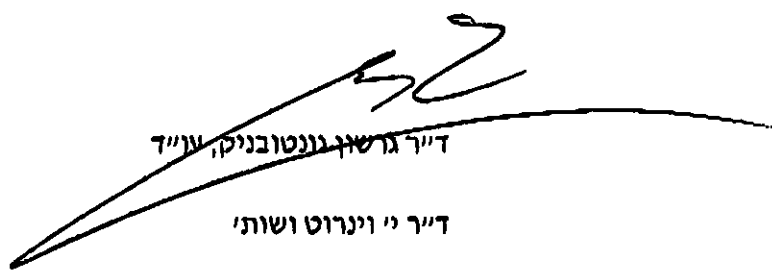
5. במכתבכם אתם מבקשים לשמר את הדין לפני תיקון החוק, לבטל למעשה את התיקון ולסכל את כוונת המחוקק. לכך לא נוכל להסכים, במיוחד לאור כל העמל הרב שהושקע מצד כול העוסקים במלאכה בתיקונו. על רקע זה השאלה אינה עוד שאלה של סמכות, וקיים הבדל עקרוני בין המגבלות המוטלות על מד"א לבין אלה המוטלות על משטרת ישראל.

6. מד"א גילתה התחשבות בעובדה כי מדובר בהפגנה בכך שהעניקה הנחה על התעריף המקובל

בתחום זה. דרישת התשלום עומדת על כ - 1000 ₪. זוהי דרישה סבירה.

7. משכך מדייא פועלת בעניין כדון.

בכבוד רב ובברכה

ד"ר גרשון גונטובניק, עו"ד

ד"ר " וינרוט ושות'

יועצים משפטיים לאגודה

G103905-V001.doc